

opr. Ullrich Junker

**Chrzcielnica
w Kościele katolickim
p.w. Trójcy Świętej
w
Giersdorf / Podgórzynie**

© w lipcu 2017 r.
Ullrich Junker
Mörikestr.16
D 88285 Bodnegg
Tłumaczył Henryk Dąbkiewicz

Przedmowa

Katolicki kościół Świętej Trójcy od niepamiętnych czasów jest kościołem filialnym katolickiego kościoła parafialnego św. Marcina w Sobieszowie pod Chojnikiem.

Ze starych ksiąg metrykalnych wynika, że wieś Podgórzyn (Gerhardi villa), została założona w XIV wieku, posiadała kościół już w 1318 roku.

Poprzez związki małżeńskie Podgórzyn znalazł się pod panowaniem rodziny Schaffgotschów w 1486 roku. Już w 1477 roku Gotsche Schoff (Schaffgotsch) nabył część Podgórzyzna. Taka struktura własnościowa może tłumaczyć fakt, że chrzcielnica została przewieziona z kościoła macierzystego w Sobieszowie do Podgórzyzna między 1781 a 1782 rokiem

Lipiec 2017 r.
Ullrich Junker
Mörikestr. 16
D 88285 Bodnegg

Kościół filialny **p.w. Trójcy Świętej w Giersdorf/Podgórzynie** autorstwa Agnes Siebelt

Kościół we wsi Giersdorf (Gerhardi villa), założony w XIV wieku, jest wzmiankowany w starych księgach wieczystych już w 1318 roku. W 1486 należała do Giersdorfa, następnie właścicielami byli von: Liebanthal, Hochberg i Zedlitz.

Panowie Liebanthal, posiadali prawo do patronatu nad kościołem. W 1560 Podgórzyn jako wiano Magdaleny von Zedlitz przeszedł w ręce jej męża Hansa II Schaffgotscha (1496–1584), właścicielami stała się dzisiejsza rodzina Schaffgotschów.

Do 1524 r. mieszkańcy Podgórzyna, Przesieki i Marciszowa, wyznawali religię katolicką, przy czym te dwie ostatnie parafie przynależały do parafii Podgórzyna. Mniej więcej w tym czasie nauki Lutra przeniknęły również do Podgórzyna, a kościół katolicki został przejęty przez protestantów. Jednym z luterańskich kaznodziejów w Podgórzynie był Johann Caspar Thym (1634 – 1637), astrolog, który przepowiedział śmierć pułkownika barona Hansa Ullricha Schaffgotscha na Chojniku z ręki kata.

Po kontrreformacji w 1654 roku kościół w Podgórzynie powrócił do katolików, których było bardzo niewiele. Stopniowo jednak życie katolickie znów się umacniało, tak że w 1749 r. w Podgórzynie doliczono się 124 parafian katolickich, z których 102 przyjęło Komunię Świętą. W 1739 r. wybudowano nową plebanię w Podgórzynie, według kroniki parafialnej z Sobieszowa, na terenie dzisiejszego Nadleśnictwa. W tym czasie Podgórzyn był samodzielną parafią, a pastorami byli cystersi z Urzędu Rektora Cieplic Śląskich. Sekularyzacja z 1810 r. była wyniszczająca także tutaj. Po zniesieniu wspomnianego prepozytu Podgórzyn został uznany za wymarłą parafię, a kościół stał się filią Sobieszowa.

Kościół w Podgórzynie w obecnej formie pochodzi z 1792 roku. Czcigodny kościół, który służył kultowi chrześcijańskiemu

przez ponad czterysta lat, musiał być tak zniszczony, że zaczęto myśleć o budowie na jego miejscu nowego. Mecenasem znalazł się hrabia Leopold Christian Schaffgotsch, ich patron, który robił wszystko, aby zbudować godne miejsce kultu.

Hans Lutsch pisząc o kościele w Podgórzynie w swoim dziele "Zabytki sztuki Śląska" wymienia chrzcielnicę z rokiem 1486 z napisem: "Jesus, maria, missre(ra)".

GIERSDORF, ‚im Riesengebirge‘ 4 km südlich von Bad Warmbrunn.
K. Pfarrkirche, adjuncta zu Hermsdorf u. K., St. Trinitatis.
Ng. 26. – Patron: Graf Schaffgotsch.
Taufstein. Es ist nur das kunstlose Becken erhalten
mit der Beschriftung: Anno 1486. Jesus maria misere(re)
nb(nobis).

Zródło - DIE KUNSTDENKMÄLER DES REG.-BEZIRKS LIEGNITZ. IN AMTLICHEM AUFTRAGE BEARBEITET VON HANS LUTSCH KÖNIG L. REGIERUNGS-BAU- MEISTER. Breslau . VERLAG VON WILII . GOTTL . KORN. 1891. (str 452)

Ta chrzcielnica należała kiedyś do kościoła w Sobieszowie i trafiła do Podgórzyńna dopiero w latach 1781-1782. Na uwagę zasługuje kilka epitafiów z XVII wieku ukazujących piękne barokowe formy na murze cmentarza oraz ponadprzeciętny barokowy posąg św. Jana Nepomucena, który w 1779 roku umieszczono na zewnętrznym dłuższym boku kościoła. Pod względem pejzażowym, kościół jest prawdziwą sielanką. Śląski malarz, profesor Morgenstern, opisał go następująco: "Jedyne, co piękne, to wejście na katolicki cmentarz otaczający kościół. Dwa wysokie, stare modrzewie flankują filary bramy. Na gałęziach drzew szpaki śpiewają wesołą piosenkę, która kontrastuje z wiecznym spoczynkiem u ich stóp. Chrystus na krzyżu dopełnia obrazu cichego, odosobnionego pokoju na świecie".

Stara chrzcielnica

**Chrzcielnica w kościele katolickim
p.w. Trójcy Świętej w Podgórzynie**

Napis na chrzcielnicy

Ta chrzcielnica znajduje się w kościele katolickim w Podgórzynie. Mówi się, że dawniej stała w katolickim kościele św. Marcina w Sobieszowie.

Napis na chrzcielnicy:

Anno 1486. Jezus maria misere(re) nb (nobis)

Jezu i Maryjo, zmiłuj się nad nami.

Tajemnica liczby roku

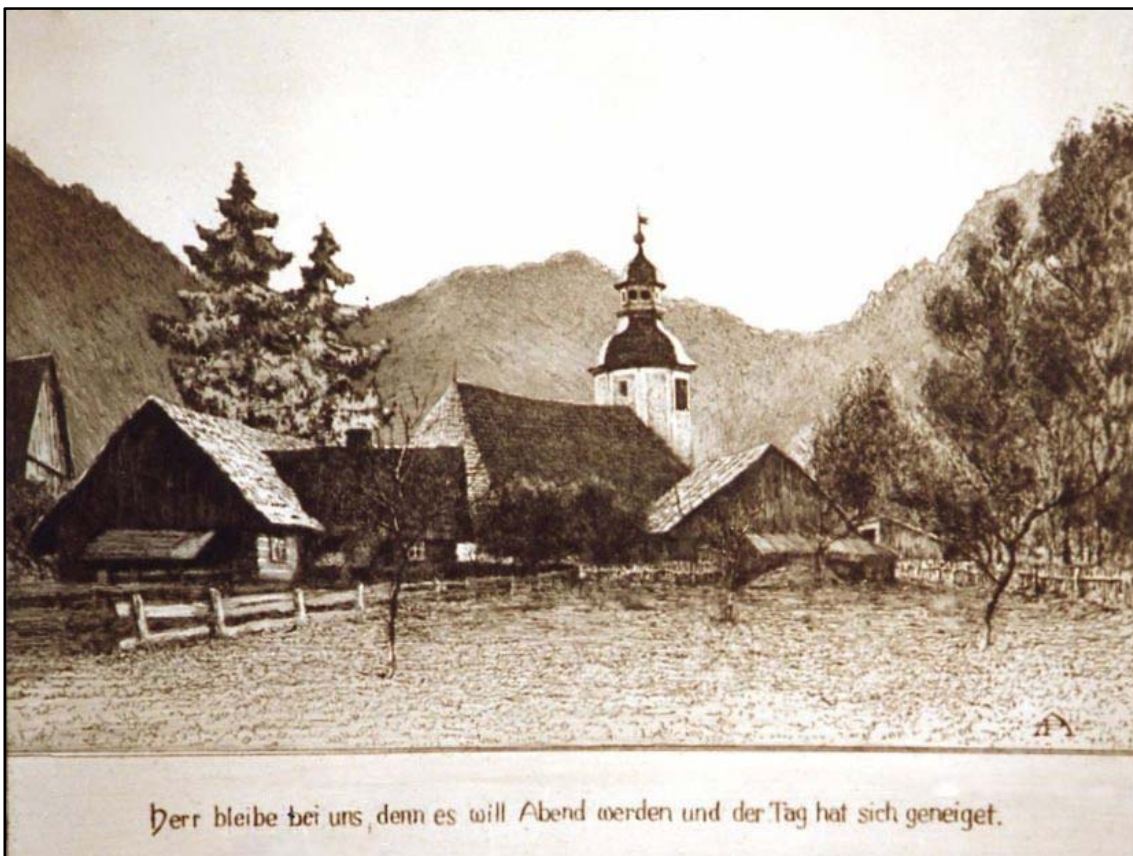

Liczba ta skrywa małą tajemnicę.

Cyfry arabskie stały się również powszechne w Europie od XV wieku. Wcześniej lata podawano wyłącznie cyframi rzymskimi.

Pisownia cyfr arabskich w tamtym czasie nie znała jeszcze obecnej pisowni liczby "4". W tym czasie było to pokazane jako połowa 8.

☉ Wyjaśnia to datę **1486** roku.

Kościół katolicki w Podgórzynie autorstwa dr Paula Austa / Sobieszów.